

[Kristian Nygaard.]

kommer og tager deres Timer og saa i øvrigt ikke har noget med Eleverne at gøre; det er i hvert Tilfælde min Erfaring, at man ikke faar nogen Indflydelse paa Eleverne, før man kender dem.

Det overrasker mig ogsaa en Del, at man er saa sikker paa, at Lærerne for de almindennende Fags Vedkommende kan faas fra det stedlige Skolevæsen. Saa vidt mig bekendt er Folkeskolens Lærere i Forvejen stærkt optaget.

Medens jeg saaledes er lidt betænkelig ved den Form for Drift og Ledelse, der er paatænkt for disse Skoler, er jeg glad for, at man har fundet det gørligt at oprette dem i dertil egnede Bygninger, som findes i Forvejen, navnlig gælder det Haandværkerskolerne i Sønderborg og Holbæk, Fiskerihøjskolen i Esbjerg, og maaske gælder det ogsaa Sømandshøjskolen i Svendborg, der paa den Maade bliver langt bedre udnyttet, end det hidtil har været Tilfældet. Men Bestemmelsen i § 1 om, at der ved kgl. Anordning kan foretages Ændringer med Hensyn til Sømandsskolernes Beliggenhed, finder jeg i Almindelighed uheldig; jeg haaber indtil videre, at den højtærede Minister er enig med mig i, at en saadan Bestemmelse ikke kan gælde for de private Sømandsskoler, hverken for dem, vi har, eller for dem, der muligvis kommer.

Med Hensyn til Finansieringen af disse Skoler er jeg glad for, at delvis Dækning af Udgifterne skal ydes af registrerede danske Skibe, baade med Hensyn til Etableringen og med Hensyn til Skolernes Driftsudgifter. Om Lovforslaget her har truffet netop den rette Fordeling mellem Staten og Skibsejerne, kan der forhandles om, men de økonomiske Krav er jo ikke særlig afskrækkende, da man har de fornødne Bygninger.

Det radikale Venstre vil meget gerne medvirke til Lovforslagets Gennemførelse her i Folketinget, idet vi erkender, at vi her staar over for unge Mennesker, der i al Almindelighed trænger til den aandelige Ballast, som en saadan Skole gerne skulde blive for dem. Men hvorvidt dette kan blive Tilfældet, afhænger ikke alene af Eleverne, men først og fremmest af den Ledelse, de kommer under. Den danske Sømand har ofte klaret vanskelige og farefulde Situationer paa en saadan Maade, at vi har været taknemmelige for hans Indsats. Vi vil gerne være med til at give vor fremtidige Sømandsstand en saa fin Start som overhovedet muligt; derfor lover vi velvillig Behandling.

Alfred Jensen: Ogsaa mit Parti erkender Betydningen af, at der sættes ind paa dette Omraade. Vi er klar over, at der stilles større Krav til Søfolkene nu end tidligere, og derfor bør der gøres noget. Jeg vil mene, at Staten bør træde til; saafremt det ikke sker, vil det blive meget vanskeligt at løse det Spørgsmaal paa en tilfredsstillende Maade, derfor hilser vi ogsaa det fremsatte Lovforslag med Tilfredshed. Jeg kan erklære, at mit Parti og jeg er enige i Principet om det, der her foreslaas. Vi føler os heller ikke afskrækket af, at Undervisningen skal være obligatorisk.

Jeg har dog visse Bemærkninger at gøre, dels til Lovforslaget og dels til Bemærkningerne. En hel Del af disse kunde naturligvis vente til et Udvalg, men der er et Par Forhold, som maa drages frem her ved Debatten. Det første Forhold er det Problem, om denne Uddannelse skal gaa forud for den første Udmønstring, eller om den skal vente til et noget senere Tidspunkt. Jeg tror, at dette Spørgsmaal maa overvejes og gennemdrøftes grundigt.

Der er jo her i Landet en almindelig Opfattelse af, at Eksamensvæsenet florerer, at der kræves Eksamen til adskillige Stillinge, som almindelige Mennesker synes kunde opnaas uden nogen særlig Uddannelse, og nu kommer man altsaa for Søfolkene og foreslaar, at der skal en 3 Maaneders Uddannelse til, før unge Mennesker kan gaa ind i dette Erhverv. Jeg vil ikke tro, det er rimeligt med en saadan Forskole. Den kendes dog heller ikke fra andre, jeg har vel næsten Lov til at sige Haandværksfag. Skal man være Smed, Murer eller Tømrer, Blikkenslager, Skomager eller Skrædder, kendes der ikke noget til et saadant Krav om en 3 Maaneders Skole, og jeg vilde tro, det var uheldigt, hvis der stilledes saadanne Krav. Det er jo som oftest vanskeligt at faa en Søn eller Datter anbragt i Lære, og lettere bliver det ikke, hvis saa hertil føjes en yderligere økonomisk Belastning — for saadan maa man vel opfatte det, der her foreslaas.

Jeg ser nok i Bemærkningerne, man regner med, at de Tilskud, der ydes paa Finansloven, vil blive ydet i saa rigeligt Omfang, at enhver, der er egnet til at staa til Søs, vil faa den Understøttelse, som er nødvendig for at deltage i Skolens Undervisning, men jeg er dog ikke helt sikker paa, at man kan slaa sin Lid til, at der ikke fra Hjemmet eller fra Eleven selv skal skydes Penge til, og naar det er Tilfældet, saa maa man spørge sig selv,